

Onbeş günlük

DÖRÜM

TKP. Yayın Bürosu

Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİNİN ENFORMASYON BÜLTENİ

Sayı 5 (77)

15 mart 1972

- BU SAYIDA:
1. 12 Mart'tan bir yıl geçti
  2. İşçi hareketi
  3. Türkiye'nin dış ticaret açığı rekor kırdı
  4. Türkiye'de çocuk ölümü oranı çok yüksek
  5. Memurların hakları kısıtlanıyor

12 mart'tan bir yıl geçti

Cuntacı paşaların verdikleri 12 Mart Muhtırasından bu yana bir yıl geçti.

12 mart muhtırasından sonra Türkiye'de faşist bir iktidar işbaşına getirildi. Ülkede Sıkıyönetim yerleştirildi ve faşist mahkemeler kuruldu. Anayasanın büyük bir kısmı ve mevcut kanunlar değiştirilerek, yeni gerici kanunlar getirildi. Sosyalist parti, ülkedeki ilerici ve yurtsever örgütler, gençlik ve öğrenci kuruluşları kapatıldı.

İşçi sınıfına, emekçi köylülere, ilerici aydın, genç ve öğrencilere, ordudaki yurtsever subay ve erlere, bağımsızlık savaşını destekleyen bütün güçlere karşı geniş çapta terör başladı. Çoğunu işçilerin, aydınların, genç ve

öğrencilerin, yurtsever subayların teşkil ettiği 15 binden fazla yurttaş nedensiz tutuklandı. Sıkıyönetim mahkemelerinde yargılananlarla sayısı 5 bini aştı. 100'den fazla yurtsever idam talebiyle yargılanmaktadır. Sokak ortasında polis kurşunuyla öldürülenlerin sayısı hakkında tam olarak bilgi verilmemektedir.

Bir yandan terör ve baskı devam etmekte, öte yandan da ülkedeki açlık ve sefalet durmadan artmaktadır. Günlük ihtiyaç mallarına ardarda yapılan zamlar ve getirilen yeni yeni vergiler sonucu hayat pahalılığı yılda % 50'den fazla arttı.

Erim ve paşaların, gerici parti liderlerinin 12 Mart'ın bir yıllığını kutladıkları bu günlerde, ülkede terör daha da şiddetlendi. Marmara köşkünde, Sunay'ın, Erim'in, Tağmaç'ın, Kuvvet ve Sıkıyönetim komutanlarının, polis ve jandarma genel komutanlarının ve gerici parti liderlerinin katıldığı toplantıda MİP yetkilileri, yurtseverlere ve halkııza karşı alınan yeni " tedbirleri " anlattılar.

Hükümet, polise geniş yetkiler vermek amacıyla, " Polise Vazife ve Selahiyet Kanunu"nu değiştirecek yeni bir kanun tasarısını Meclise sevketti. Bu tasarıya göre polis, grev ve boykotlara silahla saldırabilecek, öğrenci yurtlarını ve üniversite binalarını istediği zaman basabilecektir. Ayrıca İçişleri Bakanlığı, İstanbul ve Ankara'da polisin, çelik yelek ve makineli tabancalarla donatıldığını açıkladı.

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan hakkında verilen ölüm cezaları, Mecliste AP, DP, ve MGP'lilerin oylarıyla onaylandı. CHP, Birlik Partisi, bağımsız milletvekil-

leri, Mecliste idamlara karşı oy kullandılar. 141 milletvekili oylamada bulunmadı.

Öte yandan Mamak Askeri Cezaevinde tutuklu buldukları sırada, devrimci marşlar söyledikleri ve cezaevi yetkililerini görev yaparken engelledikleri gerekçesiyle Ankara 2 Numaralı 3ikıyönetim Mahkemesinde yargılanan 27 genç hakkında savcı 4,5 yıla kadar ağır hapis cezası istedi.

Ankara'da gece sokağa çıkma yasağı yeniden 1 saat daha uzatıldı. Bu yasağa uymadıkları gerekçesiyle bir gecede 10 kişi tutuklandı.

Bütün yurttta polisin silahlı baskınları devam etmektedir. Ankara ve İstanbul'da 7 öğrenci yurdu basıldı. Gizli örgüt kurdukları iddiasıyla Siverek'te 27 kişi tutuklandı. Ankara'da polis, Koray Doğan adındaki bir öğrenciyi, sokak ortasında kurşunla öldürdü.

Son günlerde ordudaki yurtsever er ve subaylara karşı terör arttı. 68 subay ve assubay ordudan uzaklaştırıldı ve bunlar hakkında "kanuni" tahkikata geçildiği açıklandı. Gürler, Eyiceoğlu ve Batur'un ordu birliklerini durmadan denetlemeleri faşist iktidara karşı ordu içindeki muhalefetin kuvvetli olduğunu göstermektedir.

Faşist iktidara karşı savaş bütün yurttta güçlenmektedir. Halkımız, bir yıldan beri sürdürülen faşist baskılara, teröre, günden güne artan hayat pahalılığına son verilmesini istemektedir.

TÜSTAV
İŞÇİ HAREKETİ

İşçiler haklarını savunuyor

Sosyal Sigortalarda çalışan 25 bin işçi, Sosyal Sigortalar Kurumuna karşı dava açtılar. İşçiler, Toplu

Sözleşme gereğince hakları olan yılda ikişer maaş tutarında ikramiyelerinin ödenmesini istemektedirler.

Bu arada , 25 işçi diğerlerine öncülük yapmak amacıyla aynı konuda Ankara 3.İş Mahkemesinde,Kurum aleyhinde açtıkları davayı kazanmışlardır. Kurum kararları Yargıtaya götürmüş, ancak karar yine işçiler lehine sonuçlanmıştır.

25 bin işçinin açtığı davanın da işçiler yararına sonuçlanması beklenmektedir. İşçilerin davayı kazanmaları sonucu alacakları ikişer maaş tutarındaki yıllık ikramiyelerin toplamı 200 milyon lirayı aşacaktır.

Aydında grev devam ediyor

Aydın Tekstil ve Bitkisel Yağlar Sanayii İşletmeleri işyerindeki grev üçüncü haftasını doldurmuştur.

1526 işçi, "Teksif" le işveren arasında beş aydan beri sürdürülmekte olan görüşmelerde, işverenin işçi isteklerini kabul etmemesi yüzünden başlattıkları grevi, haklarını alıncaya kadar sürdüreceklerini bildirmişlerdir.

Anayasa Mahkemesi Sendikalar Kanununu iptal etti

Anayasa Mahkemesi Sendikalar Kanunu'nu 11 noktadan Anayasaya aykırı bularak iptal etti.

Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği Sendikalar Kanunu, Adalet Partisi iktidarı tarafından devrimci ve bağımsız sendikaların faaliyetlerini sınırlandırmak, bunları ortadan kaldırmak amacıyla hazırlanmıştı.

Bilindiği gibi 15-16 Haziran 1970'de yüzbinden fazla işçi bu tasarının kanunlaşmasını önlemek için direnişe geçmişti.

Bu işçi eylemini kırmak için gerici iktidar çevreleri işçilerin üzerine ordu birliklerini sürmüştü. İstanbul ve Kocaelinde sıkıyönetim ilan edilmişti. Bu direnişe katılan yüzlerce işçi nedensiz olarak tutuklanmış ve kendilerine günlerce işkence yapılmıştı.

Türkiye İşçi Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi bu kanunun Anayasaya aykırı olduğunu belirterek, kanunun iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuşlardı.

Anayasa Mahkemesi kanunu 11 noktadan Anayasaya aykırı bulularak iptal etti.

Türkiyenin dış ticaret açığı rekor kırdı

İstatistiklere göre, Türkiye'nin 1971 yılı dış ticaret açığı, en yüksek bir seviyeye ulaşmıştır.

1970 yılında, 588 milyon dolar tutarındaki ihracata karşılık, 948 milyon dolar tutarında ithalat yapılmış, dış ticaret açığı 360 milyon dolar olmuştur. 1971 yılında ise, 677 milyon dolar tutarındaki ihracata karşılık, 1 milyar 171 milyon dolar tutarında ithalat yapılarak, dış ticaret açığı 494 milyona yükselmiştir. Yapılan ihracatın % 90'ından fazlasını geleneksel tarım ürünlerinden pamuk, tütün, kuru üzüm ve fındık teşkil etmiştir.

İthalata gelince, zengin petrol kaynaklarına sahip olduğumuz halde, tüm dış ticaret giderlerinin % 10'u ham petrol ithalatına ayrılmıştır. İthalatın diğer kısmını sunî gübre, demir ve çelik, hattâ nebatî yağlar teşkil etmiştir. Dış ticaret harcamalarının en büyük kısmı da, silâh ve diğer harp malzemesi ithaline yapılmıştır.

" Resmî Gazete" de yayınlanan 1972 yılı programında belirtildiğine göre, Türkiye'nin dış ticaret açığının bu yıl daha da artması beklenmektedir.

Türkiye'de çocuk ölümü oranı çok yüksek

Macettepe Üniversitesi Tüfus Etüdüleri Enstitüsünden Sevinç Kavadrallı'nın verdiği bilgiye göre, Türkiye çocuk ölümleri oranı bakımından Avrupa'da birinci yerdedir. Türkiye'de yılda 200 binden fazla çocuk bakımsızlıktan ölmektedir. Kavadrallıya göre, sağlık şartlarının yetersizliği özellikle çok kötü şartlar altında yapılan doğumlar çocuk ölümü oranının yüksek olmasına sebep olmaktadır.

İnsanların sağlığı ve ömür uzunluğu konusunda uzmanların yaptığı hesaplamalar sonucu elde edilen rakamlara göre Türkiye'de ortalama ömür 52 yıl civarındadır. Bu rakam, Sovyetler Birliği, İsveç, Bulgaristan, Fransa gibi ülkeler için 70'in üstündedir.

Bugün Türkiye'de en az 35-40 bin hemşireye ihtiyaç olduğu halde, hemşire ve hemşire yardımcılarının toplam sayısı 5800'ü geçmemektedir. Doktor sayısı ve doktorların ülke çapında dağılımı bakımından durum çok daha kötüdür. Siirt Devlet Hastahanesinde tek doktor yoktur. Siirt'ten Diyarbakır'a ciple götürülen hastalar 100-125 lira arasında benzin parası ödemek zorundadırlar. Van ve Bitlis'te 15-20 bin kişiye bir doktor düşerken, İstanbul'da 550 kişiye bir doktor düşmektedir.

İlaç sanayimizin % 82'sini yabancı firmalar ve yerli ortakları ellerinde tutmaktadır. İlaç fiyatları son bir yıl içinde % 200 oranında artış kaydetmiştir.

Erim hükümeti, 52 milyar liralık 1972 malî yılı bütçesinden, sağlık sorunlarına sadece 2 milyar lira civarında bir miktar ayırmıştır.

Memurların hakları kısıtlanıyor

Erim hükümeti, "Kamu Hizmetleri Birlikleri Kanun Tasarısı" nı Meclise sevketti.

Meclise sevk edilen tasarı 1 milyondan fazla mamurun haklarını, tamamen ortadan kaldırıcı niteliktedir. Bu tasarıya göre, memurlar sendika kuramayacak ve ^{onların} politik hayatla ilgileri olmayacaktır. Memurlar, sadece birlik kurabilecek, bu birlikler de, hiçbir şekilde siyasi faaliyette ve eylemde bulunamayacaklardır. Kurulacak birlikler, siyasi parti veya onlara bağlı kuruluşlardan yardım alamayacak, onlara maddi yardımda bulunamayacak ve örgütleri içersinde yer alamayacaklardır.

Memur birliklerinin boykot, iş yapmama, işi çeşitli şekillerde yavaşlatarak direnme hakları da ortadan kaldırılmaktadır. Ayrıca, bu kanun tasarısına göre bu gibi eylemlerde bulunanları desteklemek suç sayılacaktır.

TÜSTAV